

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Festis Sanctorum mense Decembri. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

9 Denique sequemur Ordinem mensium à Vigilia sancti Andreae, qui est ordo Breuiarij in Proprio Sanctorum; licet atineat ad finem mensis Nouembris.

*De Festis Sanctorum mense
Decembri.*

C A P. I I.

Die 29. Nouembris. Vigilia S. Andreae. Extat Decretum de Vigilia Apostolorum apud Clementem *lib. 8. Const. Apost. cap. 39.* & Innocentium III. *de Obseru. ieiun. cap. 2.* Officij auctor Pius V. est, qui Vigilijs omnibus addidit Homiliam super Euangelium Missae, & Orationem eiusdem Missae: nec antea fiebat de Vigilia, nisi in Missa; quod hoc loco satis sit semel dixisse. Officium Missae huius habetur in Antiphonario sancti Gregorij, & Orationes in Sacramentario eiusdem. Epistola, & Euangel. vt in Comite seu Lctionario sancti Hieronymi.

In Aduentu nihil fit de Vigilia, nisi in Missa, quia cedit Vigilia Fer. Aduentus digniori. Missa verò dicitur de Vigilia cum commemoratione Ferae, & S. Saturnini; quibus additur quarta, *Fidelium*, si incidat in Feriam secundam, & quinta de B. Virgine, iuxta Rubr. gener.

Saturnini. Fiebat de eo Officium in Breu. 1550. Vener. edito; nunc à Pio V. decreta est tantum eiusdem commemoratio. Habentur Orationes Missae omnes in Sacramentario S. Gregorij.

30. Nouembris. Andreae Apostoli Festum à primitiua Ecclesia, ex Clemente supra cit. quod Bonifacius VIII. Decreto firmavit, in honorem omnium Apostolorum. Vide Azor.

par. 2. lib. 1. cap. 24. initio. Idem Bonifacius Duplicem stabiliuit ritum. Epistola, & Euangelium, vt in Comite Hieronymi. Officium Horatum à S. Gregorio I. qui eidem Apostolo impense addictus erat, fuit compositum, ex Belet *cap. 164.* tamen Radulph. *Propos. 12.* affirmat, Antiphonas à Gallis compactas. Officium Missae, praeter Communionem, habetur in Antiph. Gregoriano, & in Sacramentario Orationes omnes.

2. Decembris. Bibianae Festum in Breu. M. S. antiquissimo Vaticano *vol. 4753.* Simplex in Breu. 1550. Nunc Semiduplex ab Urbano VIII. anno 1628.

4. Barbarae. In Appendice Vatic. Sacramentarij Gregor. *vol. 3806.* meminit Manuel *tit. de Ferijs.* testatur Rad. *Prop. 17.* à Teutonicis Festum fieri. Simplex erat in Breuiario 1550.

5. Sabbae. In Breu. Vatic. 4760. Radulph. *cit. loco,* Romae fieri scribit. Simplex in Breu. 1550.

6. Nicolai Episc. In Appendice citata Gregoriana. Zonaras in Vita Alexij asserit, hoc Festum institutum vndecimo saeculo, hoc est, circa annu 1100. S. Bernardus Sermonem habuit in hoc Festo. Manuel habet in *tit. de Ferijs.* Radul. *loco cit.* testatur, ab omnibus receptum. Semiduplex apud Duran. *lib. 7. cap. 1.* Pius V. Homiliam legi iuxta Rubricas, & Lctiones secundi Nocturni emendatiores & breuiiores edi curauit. si transferatur, muta tertium Versum in Hymno, *Iste confessor.*

7. Ambrosij. Ordinationis Festum est, quia obiit in Sabbato sancto. in dicta Appendice Gregor. habetur, ratione obitus, in Aprili. Bonifacius VIII. Decreto suo Doctores Ecclesiae Duplici ritu coli praecipit, Officium de

Com-

Communi, præter 2. Lectiones. Paulò ante Bonifacium Doctores quatuor Latini habuere Officium Semid. apud Ordinem Minorum anno 1260. vt scribit VVadingus in Annal. Minorum. In Hymno, *Iste Confessor*, mutatur Versus tertius, vt in Breuiario recognito.

8. Conceptionis B. Virginis. A. S. Nicolao habuisse ortum, scribit Ribadeneira; sed vnde probat? puto falli, quia dicitur S. Nicolaus Pontificali veste indutus apparuisse Abbati Elsimò, de quo S. Anselmus, & monuisse, vt celebraret hoc Festum. Et Petrus quidem de Natal. lib. 1. *Catal. Sanctorum cap. 41.* nominat Nicolaum; sed Anselmus scribit de illo Pontifice qui apparuit, vti anonymo. vnde ergo hausit nomen Petrus de Natalibus? Quidquid sit, in Hispania primùm celebratum esse hoc Festum Trithemius asserit sub S. Ildephonso; sed negat Salazar de Conceptione B. Virginis cap. 35. num. 53. & cum Bernardino Bulto facit auctorem Gondisaluum Episcopum Tholosanum, qui paulò post Ildephonsum vixit, ante annum 800. antequam Græci & Latini celebrarent, & ibidem num. 54. id probat fusiùs. Deinde Fridericus Patriarcha Aquileiensis in suis Ecclesijs Festum egit, qui obiit anno 897. ex lib. 4. *Ligni vite.* In Anglia Anselmus Festum edixit, seu Elsimus Abbas, ex lib. *Ligni vite* 5. c. 103. anno 1109. tum ex Baron. in *Martyrologio.* In Gallia dilatatum est circa annum 1145. Manuel commemorat tit. de *Ferijs.* Ab Ordine Minorum ab anno 1263. celebrari decretum est, ex Annal. Min. citatis supra. A Romanis ante annos trecentos fuisse celebratum Romæ in domo Carmelitarum, cum Cardinalium in-

teruentu, Missa solemnè, & Sermonè de eodem Festo, singulis annis, tamquam de re annorum multorum ante se, scribit oculatus testis Io. Baconus in 4. *Dist. 2. quest. 4. art. 3.* Postea Sixtus IV. euulgauit in omnem Ecclesiam anno 1483. Quare ducentis abhinc annis est Festum vniuersale Romanæ Ecclesiæ: quòd à Concilio quòque Basiliensi anno 1438. *Sess. 36.* fuerat approbatum. Duplex à Sixto IV. Officium autem de Natiuitate dicitur ex reuelatione Angelica, de qua scribit Anselmus in *Epistola ad Episcopos Angliæ.* Pius V. innouauit Lectiones. Clemens VIII. Duplex maius esse declarauit. Nonnulli putant, in tertia Antiphona ad Laudes pro *exorta*, dici debere *concepta*: sed vsu communi non mutatur hoc verbum, & est commune Conceptioni & Natiuitati, vt ritè intelligenti patet.

10. Melchiadis. Ex Decreto Gregorij VII. citato à Microl. cap. 43. in Appendice Gregoriana. Simplex in Breu. M. S. & in edito 1550. Vbi fit de eo Festum nouem Lectionum, dicitur octauum Resp. *Domine praueniisti*: quia in Martyrologio multa quidem est passus; non tamen effudisse sanguinem dicitur: quod enuntiatur in Responso, *Hic est verè martyr*, &c. idcirco omittendo.

11. Damasi. In d. Appendice Greg. & in Cod. Pameliano Sacram. Gregor. cum Orationibus, alijs à nostris. Semiduplex à Pio V. cum Officio proprio, excepta Oratione quæ habetur in Breu. M. S. & edito 1550. sub ritu Simplici. Si transfertur, mutatur Versus tertium in Hymno, *Iste confessor.*

13. Lucie. In Antiphonario & Sacramentario S. Gregorij, sed post

Gregorium, ex Pamelio *ibidem*. Semid. apud Dur. & in Breu. 1521. Duplex à Pio V. addita Homilia ab eodem. Oratio Secreta & Postcommunio discordant à citato Sacramentario Romæ edito, non autem à Codice Pameliano.

15. Eusebij Vercell. Ordinatio: nam obijt Cal. Augusti; & quia tunc fit commemoratio SS. Machabæorum, Clemens VIII. assignauit illi hanc diem, Io. Stephano Ferrerio Episcopo Vercellensi procurante. S. Ambrosius habuit duos Sermones in eius laudem.

20. 21. De Vigilia & Festo S. Thomæ Apostoli eadem, quæ diximus de sancto Andrea Apostolo. Officium à Gelasio, ex Schulting Oratio prima, & Secreta Missæ in Sacram. Gregor. Si Vigilia incidat in Feriam Quatuor Temporum, in Missa de Quatuor Temporibus fit commemoratio Vigiliæ, in Officio nihil fit de Vigilia. At, cur non dicuntur duæ Missæ, de Temporibus, & de Vigilia? quia ambæ dicendæ forent post Nonam, nulla Hora mediâte inter eas: quod non conuenire docuimus *To. 1. par. 1. tit. 7. n. 2. p. 16.* Si Festum S. Thomæ sit titulus Ecclesiæ, & occurrat in Dominica quarta Aduentus, in Sabbato dici debent Antiphonæ ad Laudes Dominicæ quartæ, cum Antiphona *Expectet.* & in Feria secunda Antiphonæ eiusdem Feriæ, quia Octaua non fit amplius, & Rubrica præcipit in Sabbato eas dici quæ occurrunt ipsa die S. Thomæ, si non transfertur.

25. Anastasiæ. In Sacramentario & Append. Greg. & non fit de ea, nisi in secunda Missa Natiuitatis.

De SS. Stephano, Ioanne, & Innocentibus, vide supra *Sect. 6. cap. 6. pag. 113.*

29. Thomæ Cantuariensis. Calendarium Cisterciense editum Diuione anno 1617. tradit, obiisse die 25. Decemb. iisque diebus impeditis fieri Festum hac die. Ciacconius in Alexandro III. scribit, in Festo Innocentium ad Aram fuisse percussum, sed Breuiarium Romanum die 29. occubuisse tradit: cui magis est credendû. Festum circa annum 1200. fuisse institutum, scribit Continuator Sigeberti. Semidup. in Breuiario M. S. Auctor Officij creditur Alexander III. à Schult. Pius V. addidit Homiliam.

31. Siluestri. In Sacram. S. Gregorij. Semid. in Breu. 1550. Duplex à Pio V. Officium à S. Gregorio, ex Cornel. Schultingio. Habetur Officium Missæ in cit. Sacrament. & in citato Antiphonario. in Comite S. Hieron. erat Euangel. *Vigilate.*

De Festis Sanctorum mense Ianuario.

CAP. III.

DE OCTAUIS SS. Stephani, Ioannis & Innocentium, diximus supra *Sect. 6. cap. 6. pag. 114.*

5. Telesphori. In Append. Gregor. restituitque Festum Clemens VIII. vel potius instituit commemorationem.

11. Hygini. In dicta Appendice Greg. Simplex in Breu. 1550.

14. Hilarij. In Appendice Gregor. Semid. à Pio V. qui & Officium addidit. erat enim Simplex 1550. Si Festum hoc transferatur, Versus erit, *Iustum deduxit*, &c. quia cessat ratio mutationis in concursu aliorum duorum Confessorum. Vbi verò est primæ classis, diuidatur octaua Lectio in duas. In Hymno *Iste confessor* mutatur tertius Versus, vt in Breu. quæ